Ievads

«Riska vadības rokasgrāmatā» iekļautā informācija sniedz aktuālāko teorētisko informāciju par risku vadību, tai skaitā plaši lietotiem starptautiskajiem standartiem, kuru var izmantot, ieviešot un uzlabojot risku vadību jebkurā organizācijā. Šis izdevums arī skaidro labāko praksi, pieredzi un idejas, kuras organizācijas piemēro vai var izmantot risku vadībā.

Rokasgrāmata ir palīglīdzeklis organizācijām Latvijā, lai veidotu vienotu, uz starptautiski atzītās labākās prakses bāzētu izpratni par risku vadību un palīdzētu apzināt atbilstošāko pieeju un metodes risku vadības modeļa izvēlē, ieviešanā, uzturēšanā un attīstībā. Tā ir informācijas avots, kurā organizācijām ir iespēja ne tikai iegūt informāciju, bet arī dalīties savā pieredzē, iekļaujot dažādus piemērus, lai atbalstītu un iedrošinātu citas organizācijas ieviest un uzturēt risku pārvaldību, ņemot vērā to organizatorisko struktūru un funkcionalitāti.

Grāmata paredzēta jebkuram risku pārvaldības interesentam, tostarp profesionālam lietotājam, un tajā tiek aicināta līdzdarboties ikviena organizācija neatkarīgi no tās darbības veida, lieluma vai struktūras, kā arī neatkarīgi no tā, vai organizācija pārstāv publisko vai privāto sektoru.

Informācija par risku vadību aplūkota no šādiem aspektiem:

1. Risku vadības teorētiskais pamats, kurā tiek aprakstīta aktuālākā teorija, kas iekļaus gan starptautiskās prasības un skaidrojumus, gan Latvijā paredzētās prasības par risku vadību. Tāpat šajā nodaļā varēsiet iepazīties ar plašāk piemērotajiem starptautiskajiem standartiem risku vadībā, ko izstrādājušas pasaulē pazīstamas organizācijas, piemēram, *COSO*, *ISO* un citas.
2. Dažādu risku vadība praksē, kurā tiek iekļauta prakse, atbilstoši kurai organizācijas īsteno risku vadības procesus, kā arī prakse par dažādu risku vadības, tostarp mazināšanas, pasākumiem ar iedalījumu atbilstoši lielākajām risku grupām.
3. Risku vadībā piemērojamās ar risku izvērtēšanu, reģistrēšanu un komunicēšanu saistītās metodes un tehniskie rīki.

Rokasgrāmata tiek aktualizēta, atspoguļojot jaunākās izmaiņas standartos vai citos teorētiskajos avotos, tai skaitā likumdošanā. Praktiskās pieejas aktualizē, ņemot vērā izmaiņas apkārtējā vidē (piemēram, ekonomiskajā, sociālajā, konkurences, drošības vai tehnoloģiju vidē) un to ietekmi uz risku vadību.

dienas bizness rokasgrāmatas

Materiāls ir izveidots no Izdevniecības "Dienas Bizness" informācijas platformas HUB interneta vietnes dbhub.lv. Jebkura rokasgrāmatā publicēto materiālu kopēšana, modificēšana, uzglabāšana, arhivēšana un pilnīga vai daļēja publiskošana ir aizliegta bez "Dienas Bizness" rakstiskas atļaujas. Informējam ka rokasgrāmata ir abonentizdevums un tās saturs tiek aktualizēts. Tādējādi izdrukas datums un laiks apliecina šā brīža aktualitāti vai neaktualitāti.

© 2025 SIA Izdevniecība "DIENAS BIZNESS"

Lai rokasgrāmata iespējami vairāk palīdzētu organizācijām risku vadības jomā, mēs, tās sagatavotāji, aicinām ikvienu ierosināt jaunas tēmas, izteikt priekšlikumus par nepieciešamajiem un iespējamajiem uzlabojumiem.

Ar cieņu

Izdevniecības *Dienas Bizness*

sadarbībā ar risku pārvaldības ekspertēm – Anitu Hāzneri un Andu Krauzi

«Riska vadības rokasgrāmatas» pamatteksta autori

Auditorfirma AS *BDO* dibināta 1991.gadā kā pirmā privātā auditorfirma Latvijā, un tā brīža nosaukums bija SIA *Invest–Rīga*. 2000.gadā AS *BDO* pievienojās starptautiskajam auditorfirmu tīklam *BDO* kā pilntiesīga tās dalībniece. *BDO* ir pasaules mēroga audita un finanšu pakalpojumu uzņēmumu tīkls. Katrs partneruzņēmums ir neatkarīga juridiska persona savā valstī un sniedz pakalpojumus vietējiem un starptautiskiem klientiem pēc vienotas audita metodoloģijas, ievērojot starptautiskos standartus, augstus sadarbības un klientu pakalpojumu sniegšanas ētikas principus.

AS *BDO* unikalitāte ir sniegt klientam pilnu visa veida audita un vērtēšanas profesionālo pakalpojumu klāstu, atbilstošu vietējiem un starptautiskiem standartiem – uzņēmuma gada pārskata un finanšu auditu, vadības un iekšējo auditu, kā arī nekustamā un kustamā īpašuma, biznesa un nemateriālo aktīvu vērtēšanu uzņēmuma vajadzībām.

Speciālisti, kas piedalījušies rokasgrāmatas pamatteksta izstrādē:

- **Jeļena Šuškeviča** – viena no zinošākajiem Latvijas konsultantiem korporatīvo finanšu jomā. Jeļena ir piedalījusies vairāk nekā 300 uzņēmumu pirkšanas-pārdošanas, apvienošanas un restrukturizācijas darījumos, biznesa attīstības projektu, kā arī valsts finansēto zinātnisko pētījumu izstrādē.
- **Reinis Šembelis** – sertificēts uzņēmējdarbības un nemateriālo aktīvu vērtētājs. Ir piedalījies vairāku Latvijas lielāko uzņēmumu novērtēšanas procesos, kā arī M&A darījumu sagatavošanā un konsultēšanā. Papildus Reinis ir piedalījies pēc Latvijas neatkarības atgūšanas lielāko investīciju projektu izmaksu–ieguvumu analīzes izstrādē un projektu finansiāli ekonomiskajā novērtēšanā.

dienas bizness rokasgrāmatas

Materiāls ir izveidots no Izdevniecības "Dienas Bizness" informācijas platformas HUB interneta vietnes dbhub.lv. Jebkura rokasgrāmatā publicēto materiālu kopēšana, modificēšana, uzglabāšana, arhivēšana un pilnīga vai daļēja publiskošana ir aizliegta bez "Dienas Bizness" rakstiskas atļaujas. Informējam ka rokasgrāmata ir abonentizdevums un tās saturs tiek aktualizēts. Tādējādi izdrukas datums un laiks apliecina šā brīža aktualitāti vai neaktualitāti.
© 2025 SIA Izdevniecība "DIENAS BIZNESS"

- **Aleksandrs Vellers** – sertificēts uzņēmējdarbības un nemateriālo aktīvu vērtētājs. Aleksandrs ir uzkrājis nenovērtējamu pieredzi biznesa vērtēšanas un M&A darījumu apkalpošanas jomā, piedaloties lielāko Latvijas uzņēmumu novērtēšanas un *due diligence* procesos.
- **Liene Švirksta** – īpaši ir specializējusies lielu investīciju projektu finansiālās un ekonomiskās izmaksu–ieguvumu analīzes veikšanā, kā arī publiskās un privātās partnerības projektu finanšu un ekonomiskā pamatojuma izstrādē.

Rokasgrāmatas papildinājumu izstrādē iekļauti šādu autoru sagatavotie materiāli:

- **Anita Hāznere** – ir ilggadēja pieredze iekšējā auditā, risku un kvalitātes vadībā, strādājot finanšu jomā gan valsts, gan privātajā sektorā. Kā eksperte savas zināšanas un praktisko pieredzi ieguvusi ne tikai Latvijā, bet daudzviet starptautiskā vidē. Seko līdzi pasaules jaunākajām attīstības tendencēm, cenšoties labās prakses nodot Latvijas videi. Vadījusi seminārus par risku vadību Rīgas Ekonomikas augstskolā (REA – *SSE Riga*), kā arī par risku un kvalitātes vadību, iekšējo auditu un līdervadību Valsts administrācijas skolā un dažādās publiskā sektora iestādēs, savukārt kā konsultante ir veiksmīgi piedalījusies vairākos konsultatīvos projektos. Vieslektore dažādos semināros un konferencēs gan Latvijā, gan ārpus tās.
- **Anda Krauze** – ieguvusi bakalaura grādu grāmatvedībā, revīzijā, finanšu analīzē un auditā, kā arī maģistra grādu kvalitātes vadībā. No 2010.gada 5.janvāra strādā VAS *Latvijas dzelzceļš* par vadošo auditori un veic publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras pārvaldīšanas sistēmu iekšējos auditus. Līdz 2010.gada 4.janvārim strādāja Finanšu ministrijas Stratēģiskās plānošanas un attīstības departamentā par direktora vietnieci, un viņas pienākumos ietilpa integrētās vadības (stratēģiskās vadības, risku vadības un kvalitātes vadības) sistēmas ieviešana un uzturēšana Finanšu ministrijā. Papildus iepriekšminētajam ir piedalījusies starptautiskajos projektos – *UNDP* un *TAIEX*, piemēram, Libānā, prezentējot savu pieredzi par pašvērtējuma veikšanu atbilstoši *CAF* modelim Finanšu ministrijā. 2006.gadā Anda Krauze ir strādājusi par procesu un risku vadības konsultanti SIA *Ernst&Young* Latvijā un piedalījusies atsevišķos procesu vadības ieviešanas projektos. Kopš 2000.gada pirmā darba vieta ir bijusi Valsts kase, kur viņa ir strādājusi par vecāko eksperti Kvalitātes vadības departamentā un Risku pārvaldības departamenta direktora vietnieci.
- **Linda Matisāne** – medicīnas zinātņu doktore aroda medicīnā, darba

dienas bizness rokasgrāmatas

Materiāls ir izveidots no Izdevniecības "Dienas Bizness" informācijas platformas HUB interneta vietnes dbhub.lv. Jebkura rokasgrāmatā publicēto materiālu kopēšana, modificēšana, uzglabāšana, arhivēšana un pilnīga vai daļēja publiskošana ir aizliegta bez "Dienas Bizness" rakstiskas atļaujas. Informējam ka rokasgrāmata ir abonentizdevums un tās saturs tiek aktualizēts. Tādējādi izdrukas datums un laiks apliecina šā brīža aktualitāti vai neaktualitāti.

© 2025 SIA Izdevniecība "DIENAS BIZNESS"

aizsardzības speciāliste ar augstāko profesionālo izglītību. Pieredze gan normatīvo aktu izstrādē, gan to piemērošanā daudzos Latvijas uzņēmumos.

- **Aigars Bičeks** – SIA *Leilands un Putnis*.
- **Vita Liberte** – zvērinātu advokātu biroja *VARUL* (iepriekš *BDO Zelmenis&Liberte)* partnere, zvērināta advokāte.
- **Dace Indāne** – zvērinātu advokātu biroja *VARUL* (iepriekš *BDO Zelmenis&Liberte)* zvērināta advokāte.
- **Rihards Niedra** – zvērinātu advokātu biroja *VARUL* (iepriekš *BDO Zelmenis&Liberte), VARUL* zvērināta advokāta palīgs.
- **Ilze Vilka** – zvērināta advokāte, biedrības *Latvijas ārstum tiesību aizsardzības birojs* valdes priekšsēdētāja.
- **Dāvids Ģīlis** – zvērināts advokāts.
- **Mārtiņš Knipšis** – zvērināts advokāts.
- **Anita Tamberga** – zvērinātu advokātu biroja *Tamberga&Partneri* vadošā partnere.

dienas bizness rokasgrāmatas

Materiāls ir izveidots no Izdevniecības "Dienas Bizness" informācijas platformas HUB interneta vietnes dbhub.lv. Jebkura rokasgrāmatā publicēto materiālu kopēšana, modificēšana, uzglabāšana, arhivēšana un pilnīga vai daļēja publiskošana ir aizliegta bez "Dienas Bizness" rakstiskas atļaujas. Informējam ka rokasgrāmata ir abonentizdevums un tās saturs tiek aktualizēts. Tādējādi izdrukas datums un laiks apliecina šā brīža aktualitāti vai neaktualitāti.
© 2025 SIA Izdevniecība "DIENAS BIZNESS"